

Смаки України ☒ ☒ гастрономічні мапи областей України

Який смак має рідний край? Для когось це борщ, який готувала бабуся, для когось — гарячий хліб, домашня печеня або пироги, що збирали родину за одним столом. Зі знайомих запахів, місцевих продуктів і родинних рецептів складається велика історія української кухні.

«Смаки України ☒ ☒» серія гастрономічних мап областей України, присвячена традиційним стравам, кулінарній спадщині та історії українського побуту. Ми створюємо її на сторінці Facebook: [«Жаби Мудреці | UAFROGS»](#)., щоб відкривати Україну через їжу, щоденні звички й пам'ять поколінь.

За кожною стравою стоїть більше, ніж перелік інгредієнтів. Вона може розповісти про працю на землі, життя біля річки, родинні свята, ощадливість господарів і вміння приготувати смачне з того, що було поруч.

Що таке гастрономічна мапа області?

Це знайомство з регіоном через його традиційні страви та місцеві кулінарні особливості. На одній ілюстрації ми збираємо смаки, які допомагають побачити область по-новому, а в супровідних матеріалах пояснюємо, що це за їжа та як її готували.

Гастрономічні мапи областей України — нагода дізнатися:

- які страви готували в різних куточках країни;

- які продукти використовували в повсякденній кухні;
- що подавали до родинного та святкового столу;
- які давні назви страв збереглися донині;
- чим відрізнялися місцеві варіанти знайомих рецептів.

Так традиційна українська кухня розкривається через конкретні місця, людей і звичаї.

Одна Україна — багато місцевих смаків.

Українська кухня значно ширша за кілька найвідоміших страв. Її розмаїття можна побачити в домашніх супах і кашах, випічці, овочевих, рибних та м'ясних стравах, способах заготівлі продуктів.

Навіть знайома страва могла мати різні складники, назви й способи приготування. Родини зберігали власні рецепти, переймали досвід сусідів і пристосовували його до своїх можливостей.

Тому Гастрономічна мапа України — це також історія взаємозв'язків. Сучасні обласні кордони допомагають упорядкувати серію, але не ділять кулінарні традиції на замкнені території. Одна страва може бути рідною для кількох областей, а в межах однієї області можуть співіснувати різні місцеві варіанти.

Ми прагнемо показувати ці особливості, не приписуючи стравам виняткового походження без належних підтверджень.

Що їли наші предки — і що це розповідає про них?

Запитання «що їли українці в давнину?» веде нас до ширшої теми: як вони жили.

Кухня пов'язана з облаштуванням оселі, піччю, посудом, городом, господарськими роботами та сезонним ритмом життя. Через їжу можна розповідати про народний побут українців, українські традиції та звичаї, будні й свята.

Нам цікаво досліджувати не лише складники рецепта, а й обставини його появи. Як зберігали врожай? Що брали із собою в дорогу? Які страви потребували тривалого приготування, а які допомагали швидко нагодувати родину?

Так кулінарна спадщина стає зрозумілою частиною історії України — близькою до щоденного досвіду кожного з нас.

Як ми досліджуємо місцеву кухню та добираємо страви

Дослідження й добір страв для гастрономічних мап ми проводимо самостійно. Вивчаємо історію місцевої кухні, зіставляємо етнографічні та краєзнавчі матеріали, шукаємо підтвердження зв'язку страв із конкретними місцевостями.

У центрі нашої уваги — українські традиційні страви та їхні регіональні особливості. Нас цікавлять і добре відомі наїдки, і менш знані рецепти, назви яких ще пам'ятають у родинях.

Під час підготовки мап важливо з'ясувати не лише те, чи готували страву в певній області, а й

що вирізняло її місцевий варіант: складники, спосіб приготування, назва або нагода, до якої її подавали.

Ми розрізняємо історичні рецепти, місцеві традиції та сучасні переосмислення. Адже цікаві факти про Україну мають не лише захоплювати, а й допомагати краще розуміти її минуле.

Де переглянути готові гастрономічні мапи?

Для деяких областей гастрономічні мапи вже готові. Переглянути їх можна на сторінці Facebook: [«Жаби Мудреці | UAFROGS»](#) в альбомі «Смаки України ☞ ☞ ».

Серія поступово поповнюватиметься. Кожна наступна область — це нове знайомство з місцевими стравами, кулінарними назвами та історіями, які варто зберегти.

Незабаром продовжимо цю гастрономічну подорож і тут — в окремих статтях про кожную область України. Розповімо докладніше про страви з наших мап, їхню історію, місцеві особливості приготування та пов'язані з ними звичаї.

Відкриваємо Україну через її кухню

«Смаки України ☞ ☞ » частина нашої ширшої розповіді про історію та культуру України, народні традиції, природу, українські міста й села. Через гастрономічні мапи ми досліджуємо, як місцевість і спосіб життя відображаються на родинному столі.

Знайомство з кухнею іншої області допомагає побачити і спільне, і особливе: впізнати домашню страву під незвичною назвою або відкрити рецепт, про який раніше не чули.

А яку страву ви пов'яжете зі своїм краєм? Що готували ваші бабусі та як називали цю їжу вдома? Поділіться назвою, областю й населеним пунктом у коментарях. Ваші спогади можуть підказати тему для наступного дослідження.

☞ ☞ Пізнавай. Думай. Відкривай Україну — і її смаки.